

12. mødedag, tirsdag den 20. oktober 2009

Punkt 42

Beslutningsforslag om at Naalakkersuisut pålægges at fastsætte en dato på en national ligestillingsdag i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Mødeleder: Olga P. Berthelsen, Anden næstformand, Inuit Ataqatigiit

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Her er det så medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit der skal fremlægge forslaget.

Juliane Henningsen (IA)

Tak.

Vi har en lov om ligestilling man kan bruge til meget mere i dag. Hvis vi bevidst, vælger at leve op til paragrafferne i loven kan vi gøre meget mere ved ligestillingen i Grønland. Men vi har også et Naalakkersuisut der nedprioriterer ligestillingsområdet. Samtidigt med det er der en stærkt voksende ubalance på kønsfordelingen på flere fronter i samfundet. Dette er bekymrende.

Der er i dag adskillige Kvindegrupper landet over. Kvindernes kampdag er noget der fejres stort her i landet. Man må sige at der nu er sket flotte fremskridt på kvindernes front og at kampen ikke har været forgæves. Det skal dog siges at der stadig er områder der fortsat skal kæmpes for i forhold til kvinder.

I henhold til de forestående undersøgelser om børns vilkår, fremgår det at drenge har det sværere i forhold til at håndtere problemer end pigerne, og kan som følge deraf derfor komme bagud i skolen.

At drengene har det hårdere rent fagligt og socialt end pigerne på skolerne er en kendsgerning.

Statistisk set kan det også påvises at det er flest kvinder der søger ind på højere videregående uddannelser end mænd.

Dette har ikke alene indflydelse på mændene som voksne, men har også stor indflydelse på samfundet som helhed, da det i den grad har medvirket til den voksende kriminalitet, i form af hash- og alkohol misbrug, seksuel misbrug, vold mod medmennesker samt depressioner og selvmord.

Udover disse mange udfordringer samt problemstillinger samfundet har at løse, er der nu også et stort behov for at løse disse problemer indenfor ligestilling.

Ligestillingsrådet varetager løbende opgaver der omhandler ligestilling af kønnene og disses rolle i samfundet.

Det er derfor Inuit Ataqatigiit's mening at der ikke må skæres ned på området omkring ligestillingsarbejdet som der er blevet gjort.

Ligestillingsområdet må og skal prioriteres. Behovet vil altid være der, men det er nu der er yderst behov for det, og det nytter ikke noget at lukke øjnene for de store og bekymrende tal som undersøgelserne viser. Drengene bliver tabt i samfundet. Det må vi gøre noget ved.

Hvorfor udvikler drengene sig til voldsudøvende mænd? Hvorfor begår flest drenge selvmord? Hvorfor klarer drengene sig dårligere på skolerne? Hvorfor ser vi ikke flere kvinder i bestyrelserne?

Disse problemstillinger er nogle af de ting Ligestillingsrådet arbejder med. Med så store omkostninger disse problemer pålægger samfundet som helhed, har Naalakkersuisut simpelthen ikke råd til at spare på det område – og bør støtte initiativet om en ligestillingsdag der også af ligestillingsrådet selv er blevet fremført. På den måde kan vi årligt evaluere udviklingen på ligestillingsområdet.

Et af tiltagende vil være at sætte fokus på Ligestillingsområdet overfor befolkningen. Der foreslås derfor at der fastsættes en dag på kalenderen kaldt 'Ligestillingsdag'.

Forslaget til datoen for ligestillingsdagen: 20.maj (for at markere datoen for ikrafttrædelsesdatoen

for lov om ligestillingsråd Landstingslov nr. 5 af 20. maj 1998) er fremført af Ligestillingsrådet selv.

I håb om velvillig behandling af beslutningsforslaget.

Maliina Abelsen, Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender (IA)

Jeg vil gerne takke Juliane Henningsen for at sætte fokus på et område, der implicerer en række problematikker, jeg selv ønsker at sætte på dagordenen.

I dag omhandler ligestillingsbegrebet ikke kun kvinders kamp for basale rettigheder som for eksempel lige løn for lige arbejde. Ligestilling er et fællesprojekt for kvinder og mænd, der drejer sig om at skabe lige muligheder uafhængigt af køn.

Derfor er jeg også glad for, at Juliane Henningsen har øje for nogle af de problemer, mændene og drengene har i vores samfund. Ligestilling er nemlig også et ressourcespørgsmål – ikke kun et retfærdighedsspørgsmål. I et moderne samfund har vi brug for både kvinders og mænds engagement og indsats. Det betyder ikke, at vi skal være ens. Det betyder, at vi skal skabe nogle rammer, hvor vores forskellighed bliver en styrke. Det er således Naalakkersuisuts ønske at skabe et samfund med respekt for forskellighed og det enkelte menneskes valg.

Naalakkersuisut har aktuelt en række projekter i gang, der involverer ligestillingsspørgsmål som eksempelvis en konference om vold i nærrelationer, der bliver afholdt i Katuaq d. 25.-26. november. Der er således tiltag på ligestillingsområdet på departementalt niveau, men vi må også erkende, at når vi vælger at bruge ressourcer på et område, fravælger vi at bruge ressourcerne på et andet område. Og i den forbindelse har vi fra Naalakkersuisuts side valgt at fokusere særligt på børne – og ungeområdet (hvilket også kan involvere ligestillingsspørgsmål).

Det er Naalakkersuisuts holdning, at en national ligestillingsdag positivt vil sikre et tilbagevendende fokus på ligestillingen i vores samfund. Imidlertid mener vi også, at opgaven med at definere form og indhold ligger hos Ligestillingsrådet.

Afslutningsvis vil jeg understrege, at det nuværende Naalakkersuisut ikke har intentioner om at nedprioritere ligestillingsområdet. Naalakkersuisut ønsker fortsat et skarpt fokus på ligestillingen i

vores land. Derfor har vi også fastholdt den årlige bevilling til Ligestillingsrådet trods behovet for økonomiske besparelser.

Naalakkersuisut anbefaler at forslaget imødekommes.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Vi siger tak til Naalakkersuisut for sociale anliggender og nu er vi nået til partiernes ordfører, først Isak Hammond, Inuit Ataatigiit.

Isak Hammond (IA)

Tak.

Beslutningsforslag om at Naalakkersuisut pålægges at fastsætte en dato på en national ligestillingsdag i Grønland.

Ligestilling har altid været en hjertesag for Inuit Ataatigiit, hvorfor en helhjertet opbakning til forslaget om en årlig nation ligestillingsdag den 20. marts ... fra Inuit Ataatigiit. På linie med forslagsstiller Juliane Henningsen anser Inuit Ataatigiit det for meget vigtigt, at skabe gode rammer for ligestillingen, idet ligestillingsspørgsmål er en samfundssag og ikke blot den enkeltes ansvar.

Inuit Ataatigiit ligger meget stor vægt på, at alle fra barnsben af får en viden og bevidsthed om, at samfundets borgere uanset køn, alder bør have lige muligheder for et retskrav herpå.

Set i det lys er Inuit Ataatigiit derfor overbevist om, at dette dagsordenstema for så vidt angår nye initiativer er helt oplagt at støtte, da vi mener at samfundet som sådan gerne med en dato for en national ligestillingsdag vil få en tiltrængt og nødvendig mulighed for en grundig debat. Sådan en dato er kærkommen mulighed udover at få en mulighed for drøftelse af hvordan og hvorledes ligestillingsspørgsmål fremmes, vil man på en ligestillingsdag få en mulighed for årligt at evaluere udviklingen og forskellige tiltag på ligestillingsområdet, hvilket Inuit Ataatigiit støtter op om. Ligestillingsspørgsmål handler ikke blot om mænd og kvinder, ligestilling omhandler også spørgsmål som angår udvikling af bedre balance og relationerne mellem familie og arbejdsliv.

I lighed med hvad forslagsstilleren selv har peget på, er det derfor også nødvendigt, at samfundet

meget grundigt debatterer årsager til, at drengebørn kan have sværere ved at håndtere forskellige problemer end pigerne, at man medtager og diskuterer hvad årsagen er til, at flest kvinder søger optagelse på de højere videregående uddannelser end mænd. En drøftelse af sådanne spørgsmål vil der blive rig lejlighed til gennem en årlig ligestillingsdag.

Med disse bemærkninger skal Inuit Ataqatigiit derfor ikke tøve et sekund med at medgive vor principielle støtte til forslaget. Da en fastsættelse af en dato uværgeligt vil afstedkomme muligheden for tiltrængt nødvendig debat og fokus på løsninger hvad angår ligestillingsanliggender.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Vi siger tak til medlem af Inatsisartut Isak Hammond for hans fremlæggelse.

Jeg skal spørge medlem af Inatsisartut om de har spørgsmål, den første der vil have ordet, det er Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Jeg vil gerne spørge ordføreren i Inuit Ataqatigiit om nedsættelse af en ligestillingsdag i Grønland den bliver jo debatteret indgående og for et par dage siden blev kultureldagen også fjernet, mener du, at det er noget vi kan bruge, når vi siger at der er en ligestillingsdag i en enkelt dag.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Isak Hammond (IA)

Det er uden tvivl ubrugbar, men selve kernen for drøftelse af vore mærkedag og som samfundet ser som en forpligtelse og når vi har grundlag til at drøfte en ligestillingsdag, mener vi det er vigtigt, at vi støtter op om ligestillingsdatoen for den 20. maj, stillet af Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit og det støtter vi fuldt ud.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Inatsisartuts medlem Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Jeg vil blot lige spørge med hensyn til ligestillingsdagen som fejres på en dag, hvor du også siger, at den skal vurderes. Svarer den til Inuit Ataqatigiits arbejdsgang, fordi det modstrider i forhold til jeres arbejdsdag, fordi i har taget den ud fordi det kun giver 1 dag. Hvordan hænger disse 2 ting sammen. Kan du uddybe dette.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Isak Hammond (IA)

Tak formand og tak for spørgsmålsstilleren.

Når vi markerer sådanne højtider og når vi skal diskutere det, så er et vigtigt at fokusere på overskriften om fastsættelse af dato på en national ligestillingsdag i forhold til drøftelse af forskelle mellem kvinder og mænd, også have en grundlæggende ide, hvorvidt den ikke kan føres ud, fordi det er vigtigt at nedsætte en sådan dag, da det har vigtighed for alle køn og vi skal ikke begynde at involvere andre urelevante.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Inatsisartut medlem Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Med hensyn til ligestillingsrådet, er det noget i vil arbejde videre med og med hensyn til den 7. marts, er det også noget i vil arbejde på at fremme. Ligger de ikke for tæt på hinanden de to.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Isak Hammond (IA)

Vores melding udfra Inuit Ataqatigiit og forslagsstillerens forslag til dato støtter vi fuldt ud fra Inuit Ataqatigiit.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Andre spørgsmål.

Inatsisartut medlem Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Årsagen til mit spørgsmål mener jeg ikke er fuldt besvaret. Manglende svar har du givet mig. I og med der er et ligestillingsråd og den 8. marts siger jeg også selv meget, vil i ikke samarbejde om nedsættelse af en sådan en dato.

Olga P. Berthelsen, anden næstformand (IA)

Jeg skal venligst minde om, at ordføreren har fri til at vælge at svare eller ej.

Ordfører.

Isak Hammond (IA)

Tak.

Overskriften vil jeg blot henvise til og Naalakkersuisuts tilsagn eller udmelding om, at man vil indsætte midler via finanslov til næste år og vil ikke yderligere kommentere emnet.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Næste spørger er Inatsisartut medlem Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Med hensyn til mærkedagen om ligestillingsdag og andre mærkedage, men det der er kernen i forslaget, det er jo en fastsættelse af dato og det siger jo også noget om, hvem der er den dominerende i denne sag, fordi i tilkendegiver jo, at i støtter forslaget, men kulturrådet har jo også fjernet kulturdagen, hvorledes og hvordan vil man arbejde denne sag.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Isak Hammond (IA)

Tak.

Jeg mener vi skal fokusere på overskriften i dette emne i stedet for at vi begynder at dreje rundt, så derfor ønsker jeg, at man respekterer overskriften fra Inuit Ataqatigiits forslag.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Inatsisartut medlem Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Ja, vi har jo synspunkter i forhold til overskriften, det behøver man ikke at gentage. Men jeres grundlag er utydeligt i forhold til forslaget, derfor har vi stillet dette spørgsmål set i forhold til andre organisationer, som også er involveret eller er relevante. I din fremlæggelse sagde du, at det ligestillingsarbejde der har pågået gennem årene giver muligvis også skal vurderes. Hvad er det for nogle ting der skal vurderes.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Isak Hammond (IA)

Tak.

Ja, det vi melder fra Inuit Ataqatigiit, det er omkring ligestilling af mænd og kvinder, hvor der kan pågå nogle problemer og det er så vigtigt for os, at vi kan tage udgangspunkter og synspunkter ud fra de vurderinger vi nu foretager årligt, således at vi kan udvikle denne. Tak.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Inatsisartut medlem Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Kaali Olsen (IA)

Ja, tak. Jeg vil blot minde jer om, at kulturrådet isin tid har udtalt sig at det ikke er nok med én kulturdag, men at dette skal foregå hele året rundt. Men det er jo i sig selv ikke det sagen drejer sig om her og nu.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører vil du kommentere denne.

Isak Hammon (IA)

Det er blot en konkretisering, det vil jeg ikke kommentere.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Inatsisartut medlem Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Ja, det er ærgerligt at man ikke værdsætter kulturarbejdet, fordi det er jo det grundlæggende i vores kultur, når det gælder kultur, så snakker vi om fangere og familien som hjælpes ad i hjemmet. Det er jo det det munder ud af, så derfor ville det være på sin plads, hvis de to hang sammen, men det ser ikke sådan ud umiddelbart og det er ærgerligt og det er også yderst mærkeligt.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Jeg skal minde jer om, at vi behandler beslutningsforslag om Naalakkersuisut pålægges at fastsætte en dato på en national ligestillingsdag. Det skal jeg venligst minde jer om til medlemmerne og det er ikke kulturrådet vi skal debatteret. Såfremt der er nogle spørgsmål omkring kulturrådet, så har i mulighed for at rette henvendelse ifølge § 36.

Den næste spørger er Inatsisartut medlem Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Netop denne har jeg spurgt om via § 36 uden at få svar. Skal vi være ligestillet hele året eller den enkelte dag, det er også noget at tænke på. Så når det kun gælder 1 dag som Inuit Ataqatigiit helst foretrækker, hvis det er det de vil, så vil jeg derudover spørge om ligestillingsarbejdet, hvor meget forbedringer er der sket i denne område, er det noget du er bekendt med.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Isak Hammond (IA)

For det første skal jeg udtale, at fastsættelse af sådan en dato munder ud i, at man som samfund skal kunne medvirke til at debattere forskellige problemstilling omkring ligestilling og det er også af yderste vigtighed, at der ude i samfundet er et bredt kendskab i forhold til ligestilling, og at vi åbent debatterer denne, således at vi involverer samfundet og oplyser om hvorledes ligestillingsrådets

arbejde pågår. Så det skal ligesom balanceret mellem alle køn og for at komme væk fra nogle problemstillinger. Og skal der også findes alternativer for at løse nogle konkrete problemstillinger også. Så når vi fastsætter sådan en konkret dato, kan vi forvente noget i forhold til vores arbejde og kan ligesom finde det relevante i forhold til vores arbejde og involvere dem i dette. Det er ikke et spørgsmål om, hvor forslaget kommer fra.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Inatsisartut medlem Akitsinnguaq Olsen, Siumut.

Akitsinnguaq Olsen (S)

Tak.

Jeg vil gerne spørge Inuit Ataqatigiit om de kan uddybe at der er flest kvinder i forhold til mænd, og hvilke grundlag, om det munder ud af om de kan uddybe dette nærmere og hvilke årsager der mon florerer i denne.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Isak Hammond (IA)

Tak.

For det første må jeg sige, at det ikke skal betragtes som et problem, at man skal finde årsagen frem. Alt kan ikke munde ud af problemer og hvis vi tænker således, er det ikke på sin rette plads. Derfor skal vi også have status på de højere uddannelser i forhold til ligestillingen omkring mænd og kvinder, så det er et af punkter vi skal bruge som udgangspunkt i forhold til vore drøftelse af dette emne.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Jeg skal erindre om, at det er forslag fra Siumut, Kattusseqatigiit Partiiat og Inuit Ataqatigiit er stillet til familieudvalget.

Den næste der skal have ordet det er Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Ja, vi har endnu ikke fremlagt vores udtalelse endnu, men der blev sagt, at vi skal ikke begynde at involvere kulturrådet i denne. Det mener jeg ikke er på sin plads, at formanden udtaler denne i og med det munder ud fra vores kulturelle historie og der ligger vore rødder. Så umiddelbart kan vi ikke undvære at drøfte vor kultur her i denne debat, når det gælder ligestillingsrådet. Så derfor er det ærgerligt, at vi ligesom skifter ud på lemmer på den måde.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Isak Hammond (IA)

Det lyder ikke som et umiddelbart spørgsmål, kan derfor ikke besvares som sådan. Men vi er klar over hvilke ting vi er nødt til at forbedre osv. Og vi skal ikke stå og fortælle folk, hvordan eller hvilke meninger de skal have. Men vi har fastholdt 20. maj som ligestillingsdag.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Inatsisartut medlem Akitsinnguaq Olsen, Siumut.

Akitsinnguaq Olsen (S)

Tak.

Jeg vil gerne lige spørge igen at der er drenge der har svært ved at komme ud af deres problemer og derfor spørger jeg igen, hvad er det for nogle problemer i denne sammenhæng og hvilke grundlag skal dette bruges til?

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Isak Hammond (IA)

Tak.

Med hensyn til en ligestillingsdag, så kan samfundet debattere deres status som samfund i dag og andre grundlæggende ideer kan også debatteres. For en debat der giver sammenhold for samfundet i nogle samfundsperspektiver, uanset hvor vi kommer fra og hvilken stilling vi har, så er det en ligestillingsdebat det her skal gælde for samfundet og som skal være i det grundlæggende i det

videre arbejde.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Inatsisartut medlem Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

I siger, at ligestillingsdagen giver mulighed for at kunne vurdere kvinder og mænds roller. Hvilke grundlag har i tænkt jer at bruge.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Isak Hammond (IA)

Tak.

Ja, med hensyn til grundlaget i vores forslag fra Juliane Henningsen, har vi ikke udover andre ting vi kan fremsætte her. Men når det gælder ligestilling for mænd og kvinder, så er det status vi skal debattere med samfundet, når vi er overgået i det nye år, fordi vores synspunkt er blevet anderledes og forholdene er blevet anderledes og vore værdier og perspektiver skal også revurderes, så derfor er det vigtigt, at vi fastsætter en dato, som vi kan bruge som grundlag til vores videre arbejde omkring ligestilling.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Er der andre der ønsker ordet.

Det er ikke tilfældet, så går vi videre til vore ordstyrer og den næste der skal have ordet det er Inatsisartut medlem Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Tak.

Vi ved at når talen omhandler ligestilling kan man snakke om mange ting og Siumut har følgende kommentarer vedrørende forslaget.

Siumut mener, at det er godt at ligestillingsrådet er blevet dannet, idet det jo er dem der arbejder

sager vedrørende ligestilling og peger på løsninger til politikerne.

Derfor takker vi Naalakkersuisut at de i deres svarnotat, at de vil bibeholde ligestillingsrådet og det er på sin plads.

Det er også derfor Siumut mener, at det er vigtigt at styrke rådet, så de kan fortsætte med den bevågenhed med at arbejdet fortsætter med gode råd til Naalakkersuisut. Der er som forslagsstilleren skriver mange ting at tage fat på.

Vi i Siumut er også interesseret i, at man mener at man også skal snakke mere om mændenes nuværende stilling i samfundet.

Siumut mener endvidere, at emnet ikke kun skal gennem rådet, men tages med i vores almene arbejde indenfor erhverv og erhvervsuddannelser.

Tanker vedrørende ligestilling burde være noget vi skal beskæftige os med og ikke kun på denne ene dag, men at have det i tankerne til daglig arbejde for at de udvikles kontinuerligt.

Det burde ikke kun være politikernes ansvar, for det er samfundets og det enkelte menneskers i fællesskab ansvar at gøre noget ved ligestillingen.

Ligestilling er jo samarbejde mellem mænd og kvinder samtidig med at det er solidaritet i samfundet.

Siumut er betænkelig ved, at der kun er tale om en enkelt ligestillingsdag, for skal jo minde Inatsisartut om, at vi forleden dag må konstatere, at kulturdagen blev fjernet efter kun at have været fejret i 2 omgange.

Skal ligestillingsdagen også fjernes efter kun at have været fejret i 1 enkelt gang. Vi i Siumut mener, at hvis man mener det ikke er nok med 1 dag, så kan man også oprette flere ligestillingsdage med det samme. Da Naalakkersuisut ikke mente det var nok 1 enkelt dag og fjernede den, syntes vi i Siumut at det ærgerligt og mener, at hvis det ikke var nok med 1 dag, om man så kan bibeholde den og gøre den til flere dage.

For Siumut mener, at det er politisk uetisk først at fjerne kulturdagen og få dage efter at fastsætte en ligestillingsdag. Denne politiske adfærd er der ingen hoved og hale på.

Med disse kommentarer anbefaler vi forslaget grundigt i socialudvalget.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Til Siumuts fremlægger Ruth Heilmann siger vi tak.

Også vil jeg gerne spørge medlemmerne af Inatsisartut i salen om de har nogle kommentarer.

Det er ikke tilfældet.

Og den næste ordfører er medlemmer af Inatsisartut Astrid Fleischer Rex, Demokraterne.

Astrid Fleischer Rex (D)

Historisk set begyndte ligestillingskampens som en kvindekamp for basale rettigheder som stemmeret, ret til uddannelse, ret til egen krop med hensyn til fri abort og prævention.

Disse rettigheder har kvinderne opnået her i landet og derfor er ligestillingskampen ikke længere en kvindekamp, men et fælles projekt for begge køn, der skal sikre alle muligheder og frihed til at leve det liv de ønsker.

Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen ønsker med dette forslag, at der bliver indført en national ligestillingsdag, så der bliver skabt en dag, hvor der bliver sat fokus på ligestilling i befolkningen.

Demokraterne synes at det er et forfriskende initiativ, især er vi glade for at forslagsstilleren fokuserer på begge køn i sit oplæg. En national ligestillingsdag kunne eksempelvis sætte fokus på, hvorfor flere drenge end piger begår selvmord, hvorfor der er flere piger på de videregående uddannelser eller hvorfor der er flere mandlige ledere på arbejdsmarkedet.

Demokraterne vil dog påpege, og det er så mit ordførerindlæg, hvor forslagsstilleren er kommet med rettelser i sit forslag, som ikke er blevet afgivet, til os eller videregivet til Inatsisartut, derfor har jeg ikke set den og derfor skal vi som følger. Demokraterne vil dog påpege at forslagsstilleren er lidt for hurtig i nogle af sine konklusioner, eksempelvis skriver hun i sit oplæg, at vi har et

Naalakkersuisut der nedprioriterer ligestillingsområdet. Det mener Demokraterne er useriøst, da Naalakkersuisut endnu kun har få måneder på bagen, skulle vi ikke lige vente og se. I den forbindelse er det glædeligt at konstateret, at medlemmet af Naalakkersuisut for sociale anliggender fastslår, at der ikke bliver skåret ned på den årlige bevilling til ligestillingsrådet.

Demokraterne vil gerne slå fast, alle dage i Demokraternes øjne er ligestillingsdage, det skal forstås på den måde, at ligestilling er en integreret del af vores måde at tænke politisk må og vi tager det derfor som en selvfølge, at ligestilling indgår i alle facetter af vort politiske virke.

Med disse bemærkninger indstiller Demokraterne forslaget til godkendelse og henviser det til behandling i relevant udvalg.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Vi siger tak til medlem af Inatsisartut Astrid Fleischer Rex, jeg vil gerne spørge om der er nogle bemærkninger til ordførerindlægget.

Medlem af Inatsisartut Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Jeg vil gerne have Demokraternes ordfører Astrid Fleischer Rex om, at uddybe sin bemærkning, dahun sagde, "at Demokraterne mener, at det er et forfriskende initiativ" og med hensyn til man har fjernet kulturdagen. Finder i det forfriskende, fordi at man værdsætter vort kultur, der om den at der ikke er noget saft bag. Medlemmer har medtaget kulturdagen saftløs eller hvad.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Astrid Fleischer Rex (D)

Altså uden at rette fokus på en anden side og med hensyn til Ruth Heilmanns spørgsmål, der er 3 spørgsmål, den ene vil jeg blot besvare, at dette er hvad Demokraterne har skrevet, at det er et forfriskende initiativ og når vi har en dag, så laver vi mange planer, for eksempel med hensyn til om hvordan vi kan få løst vort liv i samfund.

Det er lidt anderledes det her, fordi det er et forslag for vores unge, ikke kun alene på ligestillingen,

men de mulige problemer og at det bliver taget op som et forebyggende initiativ i sit forslag. Hun sagde, at hvorfor er der flere drengebørn der begår selvmord.

Hvorfor er der flere kvinder der tager en højere uddannelse. Det er alt disse vores unge medlemmer tager op og det er det vi findes som forfriskende fra Demokraterne.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Der er ikke flere der har bedt om ordet. Jo, det er tilfældet.

Medlem af Inatsisartut Ruth Heilmann, Siumut har bedt om ordet.

Ruth Heilmann (S)

Jeg mener at mit spørgsmål ikke blev besvaret, nemlig at man har oprettet sådan en dag, at det bliver forfriskende, hvordan vil det blive gennemført, fordi der blev snakket om de problemer her. Hvad er det for nogle forestillinger i har med hensyn til den dag. Vil den have kulturislæt.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Astrid Fleischer Rex (D)

Tak for dit spørgsmål. Hvilket som helst har altid noget kulturelt islæt og at det, det er blevet forfriskende, det vil jeg prøve på at forklare. Vi finder det forfriskende at vore unge Inatsisartut har fremsat et anderledes forslag og denne ligestillingsdag har altid været behandlet sådan, at det er kvinder, kvinder, kvinder, kvinders rettigheder, at vi har fået ret til at stemme og alt muligt andet.

Nu foreslår vores unge, at det er kvinder og mænd der bliver lige og hvis vi skal have ligestilling i arbejdet mænd og kvinder, hvad er det for nogle ting vi kan fremkomme med i forbindelse med dagen, så kan vi få det uddybet og debatteret den dag.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Vi siger tak til Astrid Fleischer Rex fra Demokraterne.

Den næste der vil sige noget det er medlem af Inatsisartut Naja Petersen, Atassut.

Naja Petersen (A)

Tak.

Medlem af Inatsisartut af Inatsisartut på vegne af Juliane Henningsen foreslår nærværende, at der skal fastsættes en dato på en national ligestillingsdag i vort land.

Vi fra Atassut vil gerne støtte op om det velbegrundede og interessante forslag, fordi det jo rigtigt, at det er nødvendigt, at der sættes særlig fokus området, rettet indsats på de barrierer der er hindrende for ligestilling og ligestilling mellem mænd og kvinder i vort samfund.

Vi kan fra Atassut godt se, at man ved at etablere en dato for en ligestillingsdag vil skabe en livlig debat, opmuntring mellem kvinder og mænd, samt fokus på svagheder og styrker der er i forbindelse med ligestilling og ligestilling mellem kønnene. Idet forslaget er velbegrundet og idet vi tilkendegiver vort støtte til forslaget, skal vi fra Atassut tilkendegive vort støtte og indstille til, at forslaget bliver sendt til det relevante udvalg inden 2. behandlingen.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Til Atassuts fremlæggelse, er der nogle bemærkninger fra medlem af Inatsisartut. Det er ikke tilfældet. Vi siger tak til medlem af Inatsisartut Naja Petersen fra Atassut.

Og den næste er medlem af Inatsisartut Jakob Skade fra Kattusseqatigiit Partiiat.

Jakob Skade (KP)

Tak.

Beslutningsforslag om at Naalakkersuisut pålægges at fastsætte en dato på en national ligestillingsdag i Grønland.

Fra Kattusseqatigiit Partiiat vil vi kommentere den således. Hvad vores forfædre har skabt i gensidig respekt er interessant og må respekteres. Følgerne heri må være uanset om man er mand eller kvinde, at man kan føre dialog med hinanden, hvorfor der heri også må være plads til alle uanset om vi er unge eller ældre.

Vi skal i forbindelse med forslaget fra Kattusseqatigiit Partiiat udtale, at et stort skridt mod gensidig respekt herigennem vil skabes. Vi er dog alle sammen forskellige med forskellige evner,

men trods det mener Kattusseqatigiit Partiiat at man må ophøre med at tænke sig begrænset. Hvorfor vi alle mænd og kvinder må have vores ligestilling ud fra vores menneskelige værdier og være i stand til at se os selv som mennesker. Vi støtter ligestillingsrådets allerede fremlagte samt fastsatte dato 20. maj.

Med disse bemærkninger støtter jeg forslaget og indstiller sagen til behandling i ligestillingsudvalget.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Til Kattusseqatigiit Partiiats fremlæggelse til Jakob Skade jeg vil gerne spørge om der er nogle bemærkninger fra medlemmerne i Inatsisartut.

Andreas Uldum, Demokraterne.

Andreas Uldum (D)

Jeg vil gerne spørge om det er ikke familieudvalget man mener i stedet for ligestillingsudvalget.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ordfører.

Jakob Skade (KP)

Ja tak.

Jeg har taget fejl, jeg ønsker den bliver sendt til behandling i familieudvalget.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Vi siger tak til Jakob Skade fra Kattusseqatigiit Partiiat. Og vi siger tak til dig, da der ikke flere der vil sige noget.

Den næste bliver forslagsstilleren Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit.

Juliane Henningsen (IA)

Tak.

Jeg mener at samtlige partier i princippet må udbygge ligestillingsinitiativerne i samfundet og jeg er glad for at Naalakkersuisut i dette spørgsmål har taget stillingtagen og støttet den og jeg er også

enig i, at Naalakkersuisut har taget stilling, at udformningen og indholdet af denne dag.

Selvfølgelig vil der blive givet input fra ligestillingsrådet og man vil være medansvarlig i den på en eller anden måde. Med hensyn til kvindedagen, hvor det er kvinderne fejrer deres rettigheder den 8. marts i hele verden og den bliver markeret på de forskellige steder og fra Inuit Ataqatigiits side har vi også prøvet på at markere den, i og med at lave nogle arrangementer i Katuaq.

Alene det påviste, at der er mange kvinder, mænd og unge og ældre som i fællesskab diskuterer spørgsmål vedrørende ligestilling, som er meget interessante også meget glædelige.

Med hensyn til dette forslag, som også indeholder ligestillingsarbejde og at man har opfølgning på ligestillingsloven og at det skal være mange vurderinger og skal blive en debat desangående.

Jeg mener også, at det er meget vigtigt at få præciseret, at det er et forslag, der er ikke taget fra den blå luft, men det er udfra ligestillingsrådet selv, der har vurderet den i forbindelse med deres arbejde, at der er behov for en dato i samfundet, som kan bruges til debat.

Tankerne om ligestilling, det er noget som vi skal passe på hver eneste dag, som Siumuts ordfører har sagt og ligesom flere har udtalt det, selvfølgelig, det er ikke noget mærkeligt, men det er også nødvendigt at man ved fastsættelse af en dato, at man har medansvar i samfundet og få dem vurderet.

Jeg gerne sige, at debatterer kulturdagen under denne behandling, her vil jeg lige gøre opmærksom på, at man ikke har taget forslag om at tage beslutning og det er ligestillingsrådet selv, der er fremkommet med denne udmelding og jeg mener, at det er i alle menneskers interesse, men det man skal debatteret, jeg vil gerne have at den bliver debatteret i hele landets forum.

Men tak til jer alle sammen for jeres støtte til Inuit Ataqatigiit, Atassut og Siumut i princippet og Demokraterne og Kattusseqatigiit Partiiat at deres afgav deres støtte, så mener jeg at vi må se frem til den at kunne fejre denne dato. Selvfølgelig at den så bliver sendt til udvalg, det er jeg glad for, fordi der er flere ting som endnu kan diskuteres, også i udvalget og andre vil dukke op. Tak for den støtte den fik.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Til forslagsstilleren medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen fra Inuit Ataqatigiit er der nogle kommentarer eller spørgsmål. Det er ikke tilfældet.

Vi siger tak til medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen fra Inuit Ataqatigiit.

Den næste der vil sige noget, det er medlem af Naalakkersuisut for sociale anliggender.

Maliina Abelsen, Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender (IA)

Tak.

Jeg vil bare først og fremmest sige, at jeg er enig med Demokraterne og Siumut at hverdag bør være en ligestillingsdag, altså at det ikke betyder vi bare skal fokusere på ligestilling den ene dag.

Ligestilling, og vores forskelligheder og ressourcer kønnene i mellem er et område som vi skal fokusere på hver dag hele året. Men hvad en ligestillingsdag kan være med til, det kan være med til at minde os om vores forhold mellem kønnene, som kræver ekstra opmærksomhed, de forhold som kræver ekstra opmærksomhed.

Som det også bliver nævnt i ordførerindlæggende, hvorfor er der for eksempel en meget stor overvægt af unge mænd, der tager livet af sig selv og hvorfor er der flere kvinder der gennemfører en længerevarende uddannelse og hvorfor er der så meget vold mellem kønnene, er der lige så mange kvindelige leder som der er mandlige ledere osv. Osv..

Også vil jeg sige, at der er en ligestillingsdag er jo noget helt andet end kvindernes kampdag 8 marts. Kvindernes internationale kampdag er jo en dag, som minder os kvinder om, hvor meget vi har at takke andre kvinder for, for den kamp de har gjort forud for os. Så hvis en ligestillingsdag kan blive en dag, hvor vi også kan kigge tilbage og sige, hvor bliver der gjort meget for vores forhold i mellem os, så på vegne af Naalakkersuisut kan jeg sige, at vi er i hvert fald glade for, at der ikke kun kommer fokus på kvinderne, men også mændene som er meget vigtige i vores samfund.

Olga P. Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Jeg vil gerne spørge til medlem af Inatsisartut om der er nogle spørgsmål til medlemmet af Naalakkersuisut for sociale anliggender eller kommentarer. Det er ikke tilfældet.

Vi siger tak til medlemmet af Naalakkersuisut for sociale anliggender.

Nu er kl. 18.30 og forinden mødet slutter, så skal jeg lige gøre opmærksom på, at i punkt 28 med hensyn til forslag til Inatsisartut beslutter om at Naalakkersuisut pålægges at indføre førstehjælp som obligatorisk fag i folkeskolen fra 6. klassetrin og op efter, at med hensyn til det forslag, at jeg kommer med en rettelse af den ikke blev sendt til udvalg og med hensyn til punkt 28, så blev det sendt til behandling i kultur og uddannelsesudvalget.

Vi har 2 dagsordenspunkter endnu, punkt 102 og punkt 60 som vi ikke nåede at behandle i dag, og disse vil blive behandlet under mødet i morgen og jeg skal også lige gøre opmærksom på, at punkt 42, at den bliver sendt til behandling i familieudvalget, det vil jeg lige erindre om.

Forinden mødet er slut i dag, så er vores dagsordenspunkter til behandling i morgen, det er punkt 102, punkt 60, punkt 87, punkt 37, og punkt 49, der skal behandles i sammenhæng. Punkt 41 og punkt 31.

Tak for i dag og mødet og mødet er hævet.